

Vergaderjaar 2024-2025

35 621 Samenvoeging van de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk

35 619 Samenvoeging van de gemeenten Landerd en Uden

K¹ **VERSLAG VAN EEN NADER SCHRIFTELIJK OVERLEG**
Vastgesteld 24 september 2024

De leden van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken² hebben kennisgenomen van de antwoorden van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties d.d. 20 februari 2024 op vragen over de aanpak van de evaluaties inzake de vorming van de gemeente Dijk en Waard en de gemeente Maashorst.³

Naar aanleiding hiervan is op 3 april 2024 een brief gestuurd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De minister heeft op 20 september 2024 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde nader schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken,
Bergman

¹ De letter K heeft alleen betrekking op 35 621.

² Samenstelling:

Kemperman (BBB), Lagas (BBB) (*voorzitter*), Kroon (BBB), Van Langen-Visbeek (BBB), Lieveense (BBB), Fiers (GroenLinks-PvdA), Recourt (GroenLinks-PvdA), Janssen-Van Helvoort (GroenLinks-PvdA), Van Gurp (GroenLinks-PvdA), Roovers (GroenLinks-PvdA), Geerdink (VVD), Van de Sanden (VVD), Meijer (VVD) (*ondervoorzitter*), Doornhof (CDA), Prins (CDA), Van Toorenborg (CDA), Dittrich (D66), Van Meenen (D66), Van Hattem (PVV), Nicolai (PvdD), Nanninga (JA21), Janssen (SP), Talsma (CU), Dessing (FVD), Schalk (SGP), Perin-Gopie (Volt), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL)

³ Kamerstukken I 2023/2024, 35621 / 35619, J.

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE ZAKEN

Aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Den Haag, 3 april 2024

De leden van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken (BIZA) hebben met belangstelling kennisgenomen van uw antwoorden d.d. 20 februari 2024 op vragen over de aanpak van de evaluaties inzake de vorming van de gemeente Dijk en Waard en de gemeente Maashorst.⁴ De leden van de **PVV**-fractie hebben nog de volgende vervolgvragen.

In een afscheidsinterview met waarnemend burgemeester Donders van Maashorst met het Brabants Dagblad (BD) van 29 februari 2024⁵ was de volgende passage te lezen:

“Maar is het voldoende om dit najaar te slagen voor de evaluatie van de gemeente Maashorst? „Dat is niet aan mij om daarover te oordelen. Het is de Kamer die dit heeft bedacht. Ik kan wel zeggen dat de gemeente goed functioneert, dat is aantoonbaar zo.”

Maar functioneert de gemeente ook voldoende voor Schaijk en Reek, dat was immers de inzet?

„Dat is een interessante discussie. Mensen mogen daar alles van vinden maar we kunnen niet de hele tijd een ‘als-dan-discussie’ blijven voeren. Overigens heb ik begrepen dat Oss aan onderzoeksbureau Berenschot heeft laten weten dat Schaijk en Reek toevoegen aan Oss een gesloten weg is.”

Dit laatste wordt daarna echter door de gemeente Oss ontkend in het BD⁶.

Op 11 maart jl. stuurde vertrekkend waarnemend burgemeester Donders een brief aan de Eerste Kamer commissie Binnenlandse Zaken aangaande het evaluatieonderzoek.⁷ In deze brief spreekt zij onder andere over:

“de succesvolle afwikkeling van alle harmonisaties die wettelijk verplicht zijn in het kader van de wet AHRI”, “er zijn gemeenten die lager scoren en niet net zijn heringedeeld”, “wordt samen met de inwoners van de zes kernen van de gemeente Maashorst gewerkt aan verbinding en betrokkenheid bij de eigen kern, waarmee de identiteit van de kernen verder verstevigd wordt”, “ook zien we dat langlopende dossiers in de voormalige gemeenten, door dit gemeentebestuur zijn opgepakt en men is erin geslaagd daarvoor goede oplossingen te vinden” en “heeft de gemeente twee jaar na haar oprichting de bestuurskracht om een antwoord te geven op landelijke opgaven zoals de woningbouwopgave”. Daarop concludeert mevrouw Donders: “de evaluatie naar het functioneren van de gemeente Maashorst zie ik dan ook met veel vertrouwen tegemoet”.

De waarnemend burgemeester trekt hier dus al conclusies ten aanzien van het herindelingstraject terwijl de evaluatie op dit moment nog loopt.

⁴ Kamerstukken I 2023/2024, 35621 / 35619, J.

⁵ <https://www.bd.nl/maashorst/burgemeester-rienne-donders-neemt-afscheid-van-maashorst-besturen-is-voor-dappere-mensen~ac4de814/>.

⁶ <https://www.bd.nl/maashorst/oss-zegt-nog-geen-definitief-nee-tegen-mogelijke-inlijving-van-schaijk-en-reek~afac556c/>.

⁷ Ter inzage gelegd onder griffienummer 171731.09.

1. Kunt u aangeven hoe u de uitspraken en conclusies over het functioneren van de gemeente Maashorst waardeert, terwijl het evaluatieonderzoek nog loopt? Wordt hiermee niet het evaluatietraject doorkruist?
2. Kunt u uitsluiten dat de uitlatingen van de burgemeester effect zullen hebben op de uitkomsten van het evaluatietraject?
3. Kunt u opheldering geven over de positie van de gemeente Oss ten aanzien van de positie van Schaijk en Reek? Kunt u bevestigen dat zoals door Oss is aangegeven het onjuist is dat het toevoegen van Schaijk en Reek “een gesloten weg” is? Kunt u duiden wat de achtergrond was van de reactie hierover van de waarnemend burgemeester van Maashorst?
4. Kunt u aangeven of in het evaluatieonderzoek de vraag over de eventuele wenselijkheid om de kernen Schaijk en Reek alsnog aan Oss toe te voegen voldoende onafhankelijk en feitelijk onderbouwd beantwoord zal worden, nu al zo sterk op conclusies vooruitgelopen wordt?
5. Het Burgercomité Schaijk & Reek heeft aangegeven van het ministerie van BZK geen inhoudelijke reactie te hebben ontvangen op hun brief over het ‘eindrapport nulmeting’. Kunt u aangeven waarom het burgercomité geen inhoudelijke reactie heeft ontvangen en kunt u hier alsnog in voorzien?

De leden van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken zien met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangen deze graag binnen **vier weken**.

I.M. Lagas MDR

Voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 september 2024

De leden van de fractie van de PVV van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning hebben vragen gesteld naar aanleiding van mijn antwoorden d.d. 20 februari 2024 op vervolgvragen over de aanpak van de evaluaties inzake de vorming van de gemeente Dijk en Waard en de gemeente Maashorst. In deze brief leest u (schuingedrukt) mijn reactie.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

J.J.M. Uitermark

Kunt u aangeven hoe u de uitspraken en conclusies over het functioneren van de gemeente Maashorst waardeert, terwijl het evaluatieonderzoek nog loopt? Wordt hiermee het evaluatietraject niet doorkruist? Kunt u uitsluiten dat de uitlatingen van de burgemeester effect zullen hebben op de uitkomsten van het evaluatietraject?

Het stond de voormalig burgemeester vrij om bij haar afscheid haar mening te geven over het functioneren van de gemeente Maashorst. Deze uitspraken beïnvloeden op geen enkele wijze de uitkomsten van de evaluatie. Het onderzoek is onafhankelijk en zal een onderbouwd beeld geven van het functioneren van de gemeente Maashorst, op basis van een vooraf vastgesteld evaluatieontwerp.

Kunt u opheldering geven over de positie van de gemeente Oss ten aanzien van de positie van Schaijk en Reek? Kunt u bevestigen dat, zoals door Oss is aangegeven, het onjuist is dat het toevoegen van Schaijk en Reek 'een gesloten weg' is? Kunt u duiden wat de achtergrond was van de reactie hierover van de waarnemend burgemeester van Maashorst?

Oss heeft aangegeven het genomen herindelingsbesluit als feit te accepteren en constructief samen te willen werken met de gemeente Maashorst. Dat wil niet zeggen dat het voor Oss onbespreekbaar is om Schaijk en Reek alsnog bij Oss te voegen, mocht de gemeente Maashorst hiertoe willen overgaan. De reactie van de voormalig burgemeester kan ik verder niet nader duiden.

Kunt u aangeven of in het evaluatieonderzoek de vraag over de eventuele wenselijkheid om de kernen Schaijk en Reek alsnog aan Oss toe te voegen voldoende onafhankelijk en feitelijk onderbouwd beantwoord zal worden, nu al zo sterk op conclusies vooruitgelopen wordt?

De uitspraken van de voormalig burgemeester beïnvloeden de uitkomsten van de onafhankelijke evaluatie op geen enkele wijze.

Het Burgercomité Schaijk & Reek heeft aangegeven van het ministerie van BZK geen inhoudelijke reactie te hebben ontvangen op hun brief over het 'eindrapport nulmeting'. Kunt u aangeven waarom het burgercomité geen inhoudelijke reactie heeft ontvangen en kunt u hier alsnog in voorzien?

Aangezien de brief gericht was aan de gemeenteraad van Maashorst en ik hier alleen een afschrift van heb gekregen, heb ik geen reactie gestuurd aan het burgercomité en zie ik ook geen aanleiding om dit alsnog te doen.